

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 28.03.2024 r.

Znak: WZPS-3.431.5.2.2023.EG

**Pani
Jadwiga Giedziun
ul. Pomarańczowa 1/7
72-781 Szczecin**

**„Pensjonacik Rodzinny pod Dębami
dla byłych właścicieli ziemskich
i przybywających z zagranicy”
Kania 60
71-120 Chociwel**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 10 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 8-10 listopada 2023 r. kontrolę kompleksową w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pn. „Pensjonacik Rodzinny pod Dębami dla byłych właścicieli ziemskich i przybywających z zagranicy”, prowadzonej na podstawie działalności gospodarczej przez Panią Jadwigę Giedziun.

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące standardu usług świadczonych przez placówkę, określonych w art. 68, 68a, 68b i 68c ustawy o pomocy społecznej, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 13 lutego 2024 r., do którego nie wniosła Pani zastrzeżeń. W związku z powyższym przedstawiam wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.¹

Placówka zapewniająca całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pn. „Pensjonacik Rodzinny pod Dębami dla byłych właścicieli ziemskich i przybywających z zagranicy” została wpisana do rejestru placówek pod numerem 3 na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego znak: PS.1.AK.9013/8/2009 z dnia 8 stycznia 2010 r., wydanej na czas nieokreślony, zmienionej decyzją S-1.9423.2.7.2017.KD z dnia 11 grudnia 2017 r.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

Placówka przeznaczona jest na 30 miejsc. Organizacja i zasady działania „*Pensjonaciku Rodzinnego pod Dębami...*” określone zostały w *Regulaminie organizacyjnym*. W trakcie kontroli ustalono, że podstawą świadczenia usług w placówce jest *Umowa o usługi* zawierana między przedsiębiorcą prowadzącym placówkę, a członkiem rodziny/opiekunem prawnym mieszkańca Mieszkańcy placówki składają podpis pod oświadczeniem, że wyrażają zgodę na pobyt w placówce. Oświadczenie jest dołączane do dokumentacji. Przedmiotem umowy jest m.in. zapewnienie osobom przebywającym w placówce miejsca zamieszkania, całodobowej opieki pielęgnacyjno-opiekuńczej oraz wyżywienia, również dietetycznego, zgodnie ze wskazaniami lekarskimi.

Kontrolowana jednostka usytuowana jest w dwukondygnacyjnym budynku z windą. Teren wokół niej jest zagospodarowany oraz wyposażony w miejsca przeznaczone do wypoczynku dla mieszkańców. Dom wyposażony został w system przyzywowo-alarmowy i system alarmu przeciwpożarowego. Szerokość ciągów komunikacyjnych oraz otworów drzwiowych przy pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach ogólnodostępnych umożliwia przemieszczanie się osób na wózkach inwalidzkich oraz osób korzystających ze sprzętu ortopedycznego.

Powierzchnia pokoi oraz ich wyposażenie są zgodne z wymogami określonymi w art. 68 ust. 4 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej. Dom spełnia jednocześnie wymogi określone w art. 68 ust. 5 pkt 3 ww. ustawy w zakresie odpowiedniej liczby urządzeń sanitarnych. Łazienki wyposażone zostały w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

W placówce znajdują się trzy odrębne pomieszczenia dzienne oraz dodatkowo sala do rehabilitacji, gabinet pielęgniarki, jadalnia, a także pokój socjalny dla personelu. W placówce funkcjonuje pralnia, przy której usytuowane jest pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia. Pomieszczenia placówki są czyste, funkcjonalne, przestronne oraz wyposażone zgodnie z ich przeznaczeniem. W trakcie kontroli pokoje mieszkańców, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia ogólnodostępne i pomieszczenia dodatkowe były utrzymane w czystości.

Placówka udziela mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i opiece higienicznej, na rzecz mieszkańców świadczone są także usługi pielęgnacyjne. „*Pensjonacik Rodziny pod Dębami...*” zapewnia podstawowe środki czystości i przybory toaletowe.

W przypadku wystąpienia takiej konieczności, pracownicy placówki udzielają mieszkańcom niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych oraz na bieżąco monitorują zaopatrzenie w odzież i obuwie. Ponadto placówka, dostosowując się do indywidualnych potrzeb mieszkańców oraz ich stanu zdrowia, zapewnia kontakt z otoczeniem oraz organizuje czas wolny. Mieszkańcy mają do dyspozycji pokoje dziennego pobytu i zagospodarowany ogród. Dom wyposażony jest w książki, materiały plastyczne, gry planszowe i sprzęt RTV. Z okazji urodzin i świąt religijnych oraz okolicznościowych organizowane są uroczyste spotkania, a mieszkańców odwiedzają rodziny i bliscy. Przy wejściu do budynku umieszczono tablicę zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek, wymaganą na podstawie art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, na tablicy ogłoszeń znajdującej się wewnątrz budynku, umieszczono informacje określone w art. 68a pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Z ustaleń kontroli wynika, że wszyscy mieszkańcy zadeklarowali się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. W godzinach nocnych oraz w dni wolne od pracy mieszkańcy korzystają ze świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach opieki nocnej i świątecznej, natomiast w nagłych przypadkach do mieszkańców wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Jednostka zapewnia trzy podstawowe posiłki dziennie oraz dwa posiłki dodatkowe. Przerwy między posiłkami są nie krótsze niż 4 godziny i kolacja podawana jest nie wcześniej niż o godzinie 18, co jest zgodne z art. 68 ust. 6 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Możliwe jest także spożywanie posiłków w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby karmienie.

Na podstawie analizy losowo wybranych akt osobowych mieszkańców ustalono, że prowadzona przez „Pensjonacik Rodzinny pod Dębami...” dokumentacja zawiera m.in. umowę o świadczenie usług w placówce, dane identyfikacyjne osoby przebywającej w placówce, dane kontaktowe najbliższej rodziny oraz informacje dotyczące stanu zdrowia mieszkańca. Zgodnie z art. 68 c ustawy o pomocy społecznej: *osoba ubezwłasnowolniona całkowicie może być umieszczona w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego. Przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę po uzyskaniu zezwolenia sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie.* Wobec powyższego, przyjęcie do placówki osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie może nastąpić dopiero po uzyskaniu w tym zakresie zgody sądu opiekuńczego. Na dzień rozpoczęcia kontroli w placówce „Pensjonacik Rodzinny pod Dębami...” przebywały 4 osoby ubezwłasnowolnione całkowicie, przy czym w przypadku 2 osób ubezwłasnowolnionych całkowicie brak było postanowień sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia opiekunom prawnym na umieszczenie w placówce, co jest niezgodne z art. 68a pkt 1 lit. f oraz art. 68 c ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej placówka całodobowej opieki powinna zatrudniać osoby wykonujące czynności opiekuńcze w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy, a czas pracy osoby fizycznej prowadzącej placówkę, spełniającej warunki dotyczące wymaganych kwalifikacji, zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy. W przypadku kontrolowanej placówki, w której przebywa 30 mieszkańców, wymagany wymiar zatrudnienia wynosi 10 etatów. W toku kontroli ustalono, że łączny wymiar zatrudnienia wszystkich osób świadczących usługi opiekuńcze, uwzględniający także czas pracy osoby prowadzącej placówkę, w odniesieniu do liczby osób przebywających w placówce spełniał wymogi standardu.

Wymogi kwalifikacyjne pracowników placówki określone zostały w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. W trakcie kontroli ustalono, że dwóch pracowników nie posiadało kwalifikacji określonych w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

W placówce prowadzona jest *Ewidencja przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych realizowanych na terenie placówki.* W okresie objętym kontrolą nie stosowano przymusu bezpośredniego. Żadnemu z mieszkańców nie ograniczono także możliwości samodzielnego opuszczania placówki.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły: przyjmowania do placówki osób ubezwłasnowolnionych całkowicie bez zgody sądu oraz braku spełnienia wymogów kwalifikacyjnych przez niektórych pracowników. Przyczyną nieprawidłowości były: błędna interpretacja przepisów prawa oraz trudności w pozyskaniu personelu opiekuńczego, spełniającego określone wymagania kwalifikacyjne. Skutkowało to brakiem spełnienia standardów określonych w przepisach prawa. Wskazane nieprawidłowości nie miały wpływu na jakość świadczonej opieki.

Zgodnie z Rozdziałem IV *Regulaminu organizacyjnego* pracą placówki kieruje właścicielka, która ponosi odpowiedzialność za całokształt funkcjonowania „*Pensjonaciku...*”

W związku z ustaleniami kontroli, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam

jako zalecenia znaczące:

1. przyjmować osoby ubezwłasnowolnione wyłącznie na podstawie zezwolenia właściwego sądu opiekuńczego zgodnie z art. 68 c ustawy o pomocy społecznej, a w stosunku do osób ubezwłasnowolnionych, aktualnie przebywających w placówce bez stosownego zezwolenia, podjąć działania zmierzające do dopełnienia formalności,
2. zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje określone w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

- właściwy podpis na oryginale -

.....